

Remisskommentar till Promemorian om **Framtidens filmpolitik**, Ds 2015:31.

Som enskild intressent, men med stor erfarenhet av svensk filmpolitik både som styrelseledamot och verkställande direktör i landets största biografbolag (Nordic Cinema Group och SF Bio) och som deltagare i förhandlingar om dagens Filmavtal vid fyra tillfällen. (Ordförande i Sveriges Biografägarförbund, och ordförande i Canal+/Cmore), vill jag på detta sätt lämna synpunkter på rubricerade förslag. (Ds 2015:31).

Jag har även historisk (Telenor ASA och AB) och relativt aktuell (Broadnet AS) erfarenhet som företagsledare inom tele- och bredbandsbranschen.

Som inledande kommentar ser jag att analysen bakom förslaget i delar baseras på uppfattningar som inte korrekt beskriver vare sig dagens eller framtidens förväntade utveckling av distribution eller visning av rörlig bild avsedd att "gestalta och förmedla en mångfald berättelser om mänskligt liv", kort sagt – film.

Digitaliseringen är redan här – intäkterna saknas

I stort sätt all film distribueras redan idag i digital form på nätet, såväl strömmad som nedladdad, tillgänglig för alla med internetanslutning, mobil, padda eller dator. Detta sker i stort samtidigt som filmen har biografpremiär.

Problemet är att denna distribution sker utanför de sedvanliga värdekedjorna och ger ingen intäkt till upphovspersonen. Bortfallet för upphovshavare och filmbransch har nyligen på Biografägarförbundets uppdrag beräknats till omkring 800 MSEK/år.

Den ekonomiska compensationen sker istället som kapacitetsersättning för bandbredd till telebolag och bredbandsoperatörer från privatmarknaden. Den exakta intäkt dessa bit-strömmar genererar är inte ännu framtagna men det rör sig om mångmiljonbelopp.

Att de förslag som ligger i Ds 2015:31 inte på något sätt avser eller kan hantera denna aktuella verklighet framgår tydligt. Piratfrågan hanteras på en halv sida i utredningen och något förslag på hur de som drar ekonomisk fördel av förhållandena skall bidra till filmens utveckling och finansiering finns inte.

Slutsatsen av detta blir att förslagsställarna helt kapitulerar såväl för dagens som framtidens reala situation inom Filmnäringen. Teknikneutraliteten är i realiteten redan här, vad filmbranschen saknar är intäktströmmarna från den nya digitala distributionen. Det saknas i förslaget helt förutsättningar för eller förslag om hur dessa värdekedjor skall inordnas i en legal ram och kunna bidra med finansiering av framtidens svenska film.

Finansiering utan publikfokus drabbar hela svenska filmbranschen

Förslaget innebär istället att Filmfinansieringen läggs i politikens händer som en allmän budgetpost i konkurrens med exempelvis vård, skola, omsorg...

Att inte ha egen generell branschfinansiering utan att vara helt utlämnad till den enskilda filmens egen marknadskraft innebär en avsevärt ökad risk för filmskaparen. Speciellt för den som är intresserad av att producera film mot en bred publik.

Kreatörer med huvudsaklig konstnärlig ambition kan komma att gynnas av en ny filmpolitik speciellt om de har maktens och handläggarnas öra och öga. Men för den breda filmen gäller inte detta.

Det finns en felaktig uppfattning att den kommersiella filmen lever under bättre marknadsvillkor än den smala. Om så vore fallet skulle huvuddelen av den breda filmen vara lönsam, så är långt ifrån fallet endast ca 15 % av den Hollywood producerade breda filmen är riktigt lönsam.

En slutsats av förslaget blir därför en ökad risk för nationell produktion av bred film det vill säga färre filmer, färre jobb och svagare ställning för svenska språket, speciellt i de grupper som verkligen har nytta av upplevelser på svenska.

Utöver dessa invändningar har jag flera, men jag har velat koncentrera mig på de jag finner mest alarmerande.

Ett förslag som bör återremitteras

I tillägg till dessa synpunkter har jag också invändningar kring analysen av biografernas framtid och de föreslagna förändringarna av momssatsen. Detta såväl på principiell som ekonomisk grund. Ett förslag som särskiljer filmen från annan (fin)konst och publicistisk verksamhets skattesats kan inte vara principiellt acceptabelt.

Per Tengblad
Törnrosvägen 43
18161 Lidingö

Mottagare:
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

För att sammanfatta.

Ett förslag som för det första inte adresserar:

- Utmaningen med piratering av film och föreslår lösningar kring detta som ger upphovsrättshavarna rimlig ersättning.
- Eller en utökad framtida filmfinansiering genom ex. en bit-strömvavgift på tele-och bredbandsbolag.

För det andra:

- Föreslår åtgärder som ökar riskerna att producera bred svensk film och därmed minskar branschens finansiella förutsättningar att utvecklas positivt. Det vill säga riskerar att minska sysselsättningen för filmarbetarna samt minska stödet för svenska språket inom en av de få kulturyttringar som når ett brett sociodemografiskt spektra.

Ett sådant förslag kan inte bedömas som hållbart, varken kulturpolitiskt eller ekonomiskt, utan bör återremitteras och i ny form baseras på en ordentlig verklighetsanalys om filmens förutsättningar i det nya medielandskapet.

Med ovanstående motivering anser jag att förslaget bör avstyrkas.

Lidingö 2015-06-21

Per Tengblad

Törnros v 43
181 61 Lidingö
per@tengblad.com

Per Tengblad
Törnrosvägen 43
18161 Lidingö

Mottagare:
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm